

FESTA MAJOR D'ORGANYÀ

DEL 13 AL 16 D'AGOST **2026**

**també és
cosa meva**

Alt Urgell lliure de violències masclistes

oficina **jove**
d'informació

Consell Comarcal
de l'Alt Urgell

Consell Comarcal
de l'Alt Urgell

Plaça de Sant Joan

Alt Urgell

Celestí Vilà i Betriu
Alcalde d'Organyà

SALUTACIÓ DE L'ALCALDE

És un gran honor donar-vos la benvinguda a tots i a totes a la nostra estimada i molt esperada Festa Major.

Aquesta celebració que en el nostre calendari té un gust especial ens permet reunir-nos com a comunitat, recordar les nostres arrels i gaudir de la riquesa de les nostres tradicions, tot fomentant la l'esperit de convivència que ens caracteritza com a poble.

Vull fer una menció especial a totes aquelles persones que han treballat amb dedicació i il·lusió, per fer possible que aquest festa sigui una realitat.

Als membres de les comissions organitzadores, als voluntaris, als col·laboradors i als responsables de les institucions locals, el nostre més sincer agraïment per mantenir viva la nostra cultura i per potenciar aquest esperit de solidaritat que ens defineix.

Durant aquests dies, Organyà s'omplirà de vida amb una àmplia varietat d'activitats destinades a tots els públics: Concerts de diferents estils, activitats

esportives, actes religiosos i també moments de diversió pels infants... Tota aquesta oferta busca que cadascú pugui trobar la seva manera de gaudir i sentir-se part d'aquesta festa.

Vull recordar que aquestes festes també són una oportunitat per enfortir els valors de respecte, i participació ciutadana. Us convido a ser actors actius de la celebració, a participar amb il·lusió i a respectar totes les normes i elements que garantiran el bon desenvolupament de les activitats, sempre pensant en la seguretat de tothom.

Aprofito aquest moment per renovar el nostre compromís amb la preservació de la cultura i el patrimoni d'Organyà, així com amb el benestar i la qualitat de vida dels nostres veïns i veïnes. Finalment, des del municipi us desitjo unes festes plenes d'amor, salut i alegria. Que els moments que compartirem aquests dies quedin gravats en la memòria de tots nosaltres com un record de trobada, de festa i de sentir-nos com una gran família.

Gràcies a tots per fer possible aquesta celebració. Visca Organyà! Visca les nostres tradicions i visca la Festa Major!

Moltes gràcies i que la festa comenci!

EL PENÓ D'ORGANYÀ

Estimats ganxos i ganxes,

Enguany volem que la festa major d'Organyà es visqui i es senti a cada racó del nostre poble. Amb la voluntat d'unir-nos en aquesta celebració i omplir els nostres carrers de color i tradició, des de l'Ajuntament presentem un domàs per engalanar tots els balcons d'Organyà. Aquest penó està format per dos elements principals que sintetitzen la nostra identitat i el nostre orgull: la nostra vila i el nostre país.

Organyà és història viva, natura i tradició. Som el bressol de la llengua catalana gràcies a les nostres emblemàtiques Homilies, un llegat cultural inestimable que ens defineix i ens projecta al món. Som també la terra on el cel s'omple amb parapents que pinten les nostres muntanyes; l'indret on la comunitat es retroba a l'ermita de Santa Fe; i el paratge on l'aigua i la vida broten amb força des de Bordonera. Aquests elements són el batec diari d'un poble viu, actiu i orgullós de les seves arrels.

A l'altre costat del penó, la senyera. Catalunya és una nació mil·lenària, feta de treball, acollida, cultura i una voluntat de ser. La bandera quadribarrada representa la nostra fraternitat com a poble, la memòria dels qui ens van precedir i el compromís amb la llibertat i la identitat catalana. Lluir el penó als nostres balcons és reconèixer-nos part d'un projecte col·lectiu que s'aixeca amb dignitat des de cada poble i ciutat del país.

Us convidem a tots i a totes a regalar aquest penó als vostres ganxos preferits, vestir els balcons de gala i sortir al carrer a compartir riures, balls i retrobaments.

Molt bona festa major a tothom, visca Catalunya i visca Organyà!

Josep Rocamora Martí

Regidor de festes i promoció econòmica

FESTA MAJOR D'ORGANYÀ

DEL 13 AL 16 D'AGOST **2026**

ALTRES ACTES D'ESTIU

DISSABTE 1 D'AGOST

20.00h FeMAP - XIV FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA DELS PIRINEUS

**XV Festival de música antiga dels Pirineus a càrrec d'Adrián Linares & Juan de la Rubia
Venetia: Música de la República Veneciana i la seva empremta.
A l'església de Santa Maria**

Entrades anticipades disponibles a www.femap.cat

Entrada normal - 17 €

Entrada reduïda - 14 €

Entrada Amic del FeMAP - 14 €

Entrada Infantil - 2 €

ALTRES ACTES D'ESTIU

DISSABTE 8 D'AGOST

08.00h CAMINADA A COLL MARÍ EN HOMENATGE A JACINT VERDAGUER

Lectura de poemes i prosa. Esmorzar.

Sortida de la Plaça de les Homilies.

XXVIII APLEC DE LA SARDANA D'ORGANYÀ

19.00h 1a Audició de sardanes amb Lluïsos Coblà

22.00h 2a Audició de sardanes amb Lluïsos Coblà

- Servei de bar i sopar (entrepà, beguda i gelat).
- Sorteig de diferents lots.
- Durant l'audició de la nit es durà a terme una exhibició de colles improvisades (mínim quatre colles).
- Coca i cava al finalitzar l'aplec.

Organitza: Agrupació Sardanista d'Organyà

ALTRES ACTES D'ESTIU

DILLUNS 10 D'AGOST

21.00h

o

22.15h

VISITA NOCTURNA A L'ESGLÈSIA DE SANTA MARIA

Inscripció a l'oficina de Turisme al 973 382 002 o firahomilies@organya.cat

(cal especificar el grup)

2 torns: 21.00h o 22.15h

Pagament: Taquilla inversa

Trobada a la plaça de l'església

ALTRES ACTES D'ESTIU

DIMARTS 11 D'AGOST

19.00h CURSA POPULAR D'ORIENTACIÓ

Preu: gratuït pels socis i menors de 12 anys

5€ no socis (portar-los el dia de l'orientació)

En acabar, coca i xocolata

Oberta a tots els públics

Sortida a la Plaça de les Homilies.

Inscripcions: a les xarxes socials de l'Atlètic Santa Fe o presencials a les 18.30h

Els menors de 12 anys han d'anar acompanyats d'un adult

Els menors de 18 anys han de portar autorització dels tutors legals

Organitza: Club Atlètic Santa Fe

DIJOURS 13 D'AGOST

- 17.00h Plantada del Quimet i la Bordonera a la plaça i cercavila fins a l'Ajuntament
- 17.30h Pregó a càrrec de Sadurní Betriu Boix a l'Ajuntament
- 18.00h Sardanes amb La Principal de la Bisbal
- 20.00h Concert amb La Principal de la Bisbal
- 23.30h Ball amb La Principal de la Bisbal
- 01.00h Versions amb Verbena'm
- 02.30h DJ Joval

DIVENDRES 14 D'AGOST

-
- 11.00h Teatre de fantasia: Maika a la recerca de l'amor
- 17.00h Sardanes amb la Nova Blanes
- 18.00h Mercat de la puça i del llibre de segona mà al carrer Major - Organitza AMPA Escola Miret i Sans
- 18.30h Tarda d'humor amb Alba Segarra, Godai Garcia i Josep Català
- 20.00h Concert amb la Nova Blanes
- 22.15h Ball amb la Nova Blanes
- 22.30h Correbars amb la Xaranga Entrompats - Sortida a la plaça de les Homilies, organitza Jovent Ganxo
- 01:30h Nit jove amb DJ Nuncarguense i Hector Ortega - Organitza Jovent Ganxo

DISSABTE 15 D'AGOST

-
- 10.30h Gran tobogan d'aigua al carrer Mestre Cases
- 12.30h Missa solemne de Festa Major en honor a Santa Maria. Cant dels Goigs
- 16.30h Torneig d'escacs, botifarra i parxís
- 17.00h Concert amb Liberty
- 17.00h VIII Copa Pirineus de veterans de futbol. Quadrangular: CF Nargó, UE Oliana, Edfor i CF Organyà
- 18.30h Espectacle de màgia amb Dion Magic
- 20.00h Ball amb Liberty
- 23.00h Concert de versions amb Band to the Future
- 00.30h DJ Nàtura b2b Charly B i Marc Montalvo. Punt lila tota la nit

DIUMENGE 16 D'AGOST

-
- 10.00h **Matinal de pesca infantil** - Sota el pont de Fígols
- 12.30h **Missa solemne en honor a la Mare de Déu de Gràcia. Cant dels Goigs**
- 16.00h **Festa de l'escuma al carrer Major**
- 17.00h **Plantada de Gegants a la plaça i Cercavila** - Organitza Colla Gegamtera d'Organyà
- 18.00h **Partit de futbol de Festa Major** - Organitza CF Organyà
- 20.00h **Concert i ball amb el trio Vives Veus** - Col·labora l'Associació de Ball d'Organyà i Comarca
- 22.30h **Sopar popular i fi de festa al carrer del Nord**

ALTRES ACTES D'ESTIU

DILLUNS 17 D'AGOST

19.30h HAVANERES AMB LES ANXOVETES
Cremada de rom a la plaça

TOTA LA INFORMACIÓ ACTUALITZADA
A LES XARXES SOCIALS DE L'AJUNTAMENT I A @FMORGANYA

Ajuntament
d'Organyà

FESTA MAJOR D'ORGANYÀ 2026

Organitza AJUNTAMENT D'ORGANYÀ

Amb la col·laboració de

**AGRUPACIÓ
SARDANISTA
D'ORGANYÀ**

**AMPA
MIRET I SANS**

**BOMBERS
VOLUNTARIS
D'ORGANYÀ**

**BISBAT
D'URGELL**

**CLUB ATLÈTIC
SANTA FE**

**CLUB DE FUTBOL
ORGANYÀ**

**COLLA
GEGANTERA
D'ORGANYÀ**

**CONSELL
COMARCAL
DE L'ALT URGELL**

**DIPUTACIÓ
DE LLEIDA**

**ESCACS CLUB
LA SEU D'URGELL**

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs**

**JOVENT
GANXO**

**OFICINA JOVE
DE L'ALT URGELL**

**ASSOCIÓ DE BALL
D'ORGANYÀ
I COMARCA**

**SOCIETAT DE
PESCADORS**

HISTÒRIES D'ORGANYÀ

EL RETAULE BARROC DEL ROSER

Fotografia inèdita del desaparegut retaule barroc del Roser de l'església de Santa Maria d' Organyà.

Una imatge del fons fotogràfic dels Germans Roig, conservada a l'Arxiu Nacional de Catalunya, permet conèixer com era el desaparegut retaule d'estil barroc de la Mare de Déu del Roser de l'església de Santa Maria d'Organyà. La fotografia fou presa el 17 de juliol de 1923 tal com s'indica a la llibreta de registre dels fotògrafs.

El retaule presidia la capella del Roser de Santa Maria, la qual es trobava adossada al mur de migdia. Si fa o no fa s'hi accedia per l'espai que avui ocupa el quadre de la Mare de Déu de la Misericòrdia i el confessionari. L'any 1911 fou enderrocada durant de les obres de remodelació que es dugueren a terme a l'església.

La fotografia constata que després de l'enderroc el retaule va ser reubicat dins el temple on de ben segur romangué fins a la seva desaparició. Amb molta probabilitat fou destruït durant les cremes intencionades de patrimoni religiós que van tenir lloc els primers mesos de la Guerra Civil.

Troblem documentada per primer cop la capella del Roser l'any 1788, gràcies a la menció que en fa el viatger i funcionari borbònic Francisco de Zamora en la seva estada a Organyà. De

Zamora comenta, el altar mayor y el del Rosario son medianos. Gairebé un segle més tard, l'any 1853, la capella consta en un plànol de l'església dissenyat pel cos "Ingenieros del Ejército de la Comandancia de Lérida". La intervenció arqueològica que l'any 2009 es feu a la plaça de l'església constata que la capella estava pavimentada amb cairons quadrats alternats amb algunes lloses de pedra sota les quals es van localitzar diversos enterraments. Els germans Espar i Tressens al costumari "Organyà coses d'ahir i d'avui" descriuen la capella com a força gran i amb presbiteri i també fan esment de l'existència de la confraria del Roser i de l'enderrocament del recinte l'any 1911.

Descripció del retaule. Al no disposar-ne de cap mena d'informació escrita per analogia podem pensar que fou tallat en fusta i era policromat. Al pis central destaca la imatge majestuosa i elegant de la Mare de Déu del Roser, amb corona i nimbe radiant, que sosté amb la mà dreta una ram de roses mentre que el rosari penja del braç del nen Jesús. La Mare de Déu és troba flanquejada d'una banda per una talla de Sant Domènec de Guzmán, fundador de l'Ordre dels Dominics, a qui només se li veu un braç i tres dels atributs que li són propis: la bola del món, el gos amb la torxa encesa i el llibre. A l'altra banda hi ha l'escultura de Santa Caterina de Siena, monja terciària dominicana.

Damunt de la Mare de Déu destaquen un parell d'àngels que sostenen un orgue com a escut. L'instrument podria fer referència a la vinculació de la confraria del Roser amb la música o bé com a símbol d'Organyà, si prenem com a vàlida la teoria que el topònim Organius (Organyà) prové del mot orgue.

A la predella hi ha dos misteris de dolor, el camí del Calvari i l'oració a l'hort de Getsamení. Al pis superior hi trobem representat un misteri de glòria, la Dormició de la Mare de Déu i un misteri de goig, la Nativitat. Al timpà amb molta probabilitat hi ha representada la Pentecosta, el tercer misteri de glòria del sant rosari.

La devoció al Roser és d'origen medieval i amb els dominics apareixen les primeres confraries. Ara bé, el gran impuls del culte al Roser va tenir lloc a partir de la batalla de Lepant. El 7 d'octubre de 1571 la Lliga Santa va vèncer les tropes turques. El Papa Pius V, que era dominic, atribuï la victòria a la intervenció de la Mare de Déu del Roser i instaurà la festivitat del Roser el 7 d'octubre, en lloc del primer diumenge de maig, que tenia més arrelament popular.

Arxiu Nacional de Catalunya / Fons fotogràfic dels Germans Roig de l'Arxiu Albert Bastardes/ Roig i Font, Gabriel i Joan /12517

HISTÒRIES D'ORGANYÀ

VINT ANYS DEL DEBUT A PREFERENT

Aquesta temporada ha fet 20 anys de la primera vegada que l'Organyà va jugar a la Regional Preferent (el que seria la primera catalana d'ara). Vam quedar últims destacats però vam aconseguir que el club d'un poble tan petit com el nostre es passegés per mig Catalunya. Barcelona, Tarragona, l'Hospitalet, Castelldefels, Igualada, Viladecans, Sant Boi, Sitges, Cambrils, Amposta o Tortosa van sentir parlar per primera vegada del nostre equip.

El club era presidit pel Celestí Vilà i l'entrenador que havia aconseguit l'ascens, el José Luis Carrero, continuava la banqueta.

La plantilla era formada per: Antonio Soria, Miquel Alsina i Xavi Bullich (porters), Joan Perdigués, Jordi Parramon "Parra", Joel Boix, Ivan Vigo, Toni Sort, David Buchaca, Javi Sánchez, Miki Pavón, Gerard Isern, Ramon Vilanova, Marc Cornet, Manel Losada, David Escofet, Iván Lorenzo "Loren", Carlos Navinés, Pablo Yepes, Sergi Colell, Kiko Obiols, Ferran Soler, Oriol Lara, Jordi Luque i Jordi Yeste. El màxim goleador de l'equip va ser el Ramon Vilanova amb 11 gols.

La classificació final va ser: 1r Igualada 71 punts; 2n Amposta 67; 3r Marianao Poblet 56; 4t Gimnàstica Iberiana 56; 5è Benavent 54; 6è Pubilla Cases 52; 7è Sitges 50; 8è Cambrils 49; 9è Vista Alegre 49; 10è Viladecans 48; 11è Polvoritense 45; 12è Jesús Catalònia 45; 13è Roda de Berà 42; 14è Santa Eulàlia 41; 15è Alcarràs 39; 16è Mollerussa 33; 17è Camp Clar 30; 18è Organyà 18.

Igualada i Amposta van pujar a Primera Catalana mentre que Santa Eulàlia, Alcarràs, Mollerussa, Camp Clar i Organyà vam baixar a Primera Regional.

El debut a la categoria va ser el 18 de setembre a casa davant el que acabaria sent el campió, l'Igualada, es pot dir que vam pagar la novatada sent golejats per 0 a 4, tots els gols van ser a la primera part.

El primer punt no va trigar a arribar, en el primer desplaçament vam aconseguir empatar a 1 a Cambrils (gol del Ramon) i ben just va anar que no treiéssim els tres punts ja que ens van empatar a falta de 6 minuts per acabar.

Fila de dalt: Gerard, Sánchez, Toni Sort, Antonio Soria, Escolfet, Ramon, Buchaca, Joel, Bullich, Parra, Ferran, Carrió
Fila de baix: Luque, Navinès, Perdigués, Cornet, Iván Lorenzo, Ivan Vigo, Oriol, Ramon Riu

La primera victòria va arribar a la jornada 6 a Tarragona capital davant el Camp Clar. El gol va ser així: el porter Antonio servia en llarg, el Cornet pentinava la pilota i el Navinès es quedava sol davant del porter superant-lo d'un fort xut des de la frontal, era el minut 22.

A la jornada 12 vam caure golejats per 6 a 0 contra el Gimnàstica Iberiana (de Barcelona), això combinat amb l'empat del Camp Clar a Mollerussa, ens deixava en l'última posició, lloc que ja no abandonaríem mai més.

La primera victòria a casa i segona del campionat va tardar una mica en arribar. Era l'últim partit

abans de Nadal, poca gent al camp i bastant fred. Els que van arribar tard es van perdre el primer gol del Loren al minut 8. El Roda de Berà va crear molt perill, però els nostres van poder marcar dos gols més cap al final, Escofet al 85' i Parra al 91'. Alegria i sorpresa total, el cuer havia fet tres gols a l'equip menys golejat de la lliga.

A la jornada 16 perdiem 2 a 3 davant l'Alcarràs. Aquest partit no serà recordat ni pel resultat ni pel bon joc, sinó per una de les actuacions arbitrals més escandaloses que es recorden. En un partit amb poc joc dur i poques jugades violentes l'àrbitre va mostrar setze targetes grogues i tres de vermelles (totes a l'Organyà). En l'annex de l'acta va posar que els nostres van ser agressius, amenaçadors, grollers, extremadament violents i fins i tot desequilibrats. Que ningú de la directiva, ni delegat, ni policia el van protegir quan va acabar el partit. Aquest va anar així, el Cornet marcava al minut 1, ens empataven al 44' però el Sánchez ens tornava a avançar al 45'. Al 55' arribava l'expulsió del Toni Sort, al 64 va fer fora el Joel, al 66' ens empataven i al 68' el Gerard se n'anava al carrer. Tot i jugar amb 8 l'Alcarràs no va marcar el gol de la victòria fins el minut 86. Va ser un escàndol.

En la jornada 19 perdiem 4 a 5 davant el Cambrils. Festival de gols a les Lloredes, i tots a la segona part!. Els cambrilencs es van avançar 0 a 2 al minut 58', però els nostres van poder empatar de seguida (Oriol 64' i Escofet 66'). Els visitants ens feien dos gols més (73' i 76'), però nosaltres tornàvem a empatar! (Loren 81' i 86'). A l'últim minut de partit l'àrbitre no va xiular un possible penal sobre l'Escofet i quan semblava que l'empat seria definitiu els visitants ens feien el cinquè al minut 93. La gent no es podia creure tanta desgràcia.

La tercera victòria de la temporada va arribar a la jornada 23. Organyà 2 - Camp Clar 0. Era un

diumenge ventós, el més gelat del que portàvem fins llavors, qui ha visitat les Lloredes a l'hivern ja es fa una idea del fred que feia. Els gols van ser del Ramon al 44' i del Ferran al 85'. Domini total dels ganxos que podien haver golejat i més d'un es deuria preguntar: com és que un equip tan fluix com el Camp Clar, a qui hem derrotat dues vegades, tenia 7 punts més que nosaltres?.

El millor partit de la temporada va ser a Can Vidaner de Castelldefels davant el Vista Alegre (3 a 4), el quart classificat contra l'últim. Començament espectacular dels nois del José Luis Carrio que a la mitja hora ja guanyaven 0 a 3 (Ferran 8' i 13' i Ramon 32') i a la mitja part 1 a 4 (Navinés 44'). A la segona els locals es van espavilar i es van posar 3 a 4, l'Organyà va patir fins el final però es va emportar una victòria de molt mèrit. Era la jornada 26.

A la jornada 29 perdiem 1 a 2 davant el Gimnàstica Iberiana i certificàvem el descens matemàtic a primera regional.

El 14 de maig de 2006 empatàvem a 2 davant el Polvoritense a casa. Aquest dia es van inaugurar els nous vestidors situats darrere la porteria del gol nord. La primera part no va tenir massa història, tot va passar a la segona. Al minut 56 expulsió de l'Ivan Vigo per doble groga, al 59' roja directa a un jugador del Polvoritense, al 65' gol visitant, al 73' el Toni Sort empatava, al 75' els visitants es quedaven amb 9 jugadors, al 78' l'Escofet posava el 2 a 1 i un minut després empatava el Polvoritense.

L'última jornada es va disputar el 28 de maig. Organyà 2 - Benavent 2. Als visitants els entrenava l'històric porter del Lleida Mauro Ravnic. Els ganxos es van avançar 2 a 0 (Toni i Ramon) però una vegada més ens vam deixar remuntar. Final a una temporada històrica i irrepetible, almenys és el que pensava tothom i és que quatre anys després es va repetir.

HISTÒRIES D'ORGANYÀ

EL NOM DE LA PLAÇA DELS ARBRES

El 28 de gener de 1939 les tropes de l'exercit "Nacional" van entrar a Organyà. Quatre dies més tard, l'1 de febrer de 1939, es va constituir l'Ajuntament nomenat per l'exercit d'ocupació. A la reunió només hi havia un sol punt a tractar que es resolgué en els següents termes:

"Que, como recuerdo imperecedero del General que ten valientemente y bajo las ordenes del Caudillo Franco, había sido el liberador de esta Villa del ominoso dominio rojo y la había incorporado felizmente a la España Nacional, proponía a los Sres. Concejales la moción siguiente:

Dedicar con placa costeada por el Ayuntamiento, una plaza al Exmo. Sr. General Tella, la que ostentara su glorioso nombre. Todos los asistentes expresaron su satisfacción por tal propuesta, a la que se sumaron ferrosamente".

Així fou com la Plaça dels Arbres passa a nomenar-se «Plaza del General Tella».

10 - ORGANYÀ. Plaza General Tella

Fro. la reprodu. FOTO JANOT

Anys enrere, vaig voler saber qui era aquest general. Hi havia molt poca informació i força confusa. Per molt que ho vaig buscar no trobava el nom de Tella en cap altra plaça o carrer de cap altre indret. És que les tropes del General Tella només van "alliberar" Organyà?.

La major part dels generals franquistes tenien nombroses places i carrers dedicats en molts pobles i ciutats mentre que Tella tant sols tenia una plaça a Organyà. Tan originals érem els ganxos?

Finalment vaig descobrir els motius: resulta que el 14 de juny de 1943 el BOE publicà un decret signat per Franco amb el que se separava de l'exercit al General de Brigada Heli Ronaldo de Tella y Cantos. Un tribunal d'honor el va condemnar a perdre tots els seus honors militars i prerrogatives, presumptament per irregularitats administratives. Sembla que en realitat es va descobrir que formava part d'un complot militar que pretenia restaurar la monarquia. Franco no el va perdonar.

Dedueixo que si tenia algun carrer o plaça dedicat en algun altre lloc, ja es devien afanyar a fer desaparèixer el seu nom. A Organyà, o no se'n van assabentar o es van fer el boig; el cert és que fins entrada la dècada dels anys 70 la Plaça dels Arbres, oficialment, va mantenir el seu nom.

Per tal de fer-vos cinc cèntims de la vida d'aquest personatge, faig un resum a mode de biografia:

Heli Rolando de Tella y Cantos de Uz va néixer a Gomeán (Lugo), el 14 de setembre de 1888, dins

d'una família de pagesos rics. Va estudiar a l'Acadèmia d'Infanteria de Toledo, i com a oficial de l'exercit fou destinat a l'Àfrica on participà a la Guerra del Rif. En les campanyes africanes rebé diferents ferides i fou ascendit varies vegades per mèrits de guerra. El 1923 va ser condecorat amb la Medalla militar individual, i el 1925 amb la "Cruz Laureada de San Fernando". El 1932 va participar en l'intent de cop d'estat contra la República encapçalat pel General Sanjurjo. Amb el fracàs d'aquest cop fou condemnat i confinat a Villa Cisneros al Sàhara. El 1934 fou amnistiat. En el moment de l'aixecament militar del General Franco, el 18 de juliol de 1936, Tella estava exiliat al protectorat francès del Marroc, d'on tornà immediatament per tal d'unir-se a les tropes revoltades.

Els primers dies de l'aixecament militar, l'exercit d'Àfrica comandat pel General Franco travessà l'estret i es plantà a Andalusia. Un cop vençuda la resistència que trobaren, Franco va ordenar que tres columnes de l'Exèrcit d'Àfrica, que ell comandava, iniciessin el seu avenç des del nord de la província de Sevilla cap a Madrid passant per Extremadura. Les manaven respectivament: el Tinent Coronel Carlos Asensio Cabanillas, el comandant Antonio Castejón Espinosa i el Tinent Coronel Heli Rolando Tella Cantos, tots sota el comandament del Tinent Coronel Juan Yagüe. Les ordres que van rebre eren clares: "Propinar a las crueles turbas un mazazo rotundo y seco que las dejase inmóviles". Per això les columnes compostes per legionaris i per regulars recorrerien a les mateixes tàctiques de terror que

El General Tella

ja havien emprat al Protectorat Espanyol del Marroc amb la població local. Van avançar ràpidament perquè els milicians republicans que els van fer front no tenien la formació militar adequada, estaven pobrament armats i no tenien cobertura aèria ni artilleria. L'ordre era no prendre presoners, per tant, els milicians capturats pels legionaris i pels regulars eren afusellats.

La Batalla de Badajoz va culminar aquesta campanya. Les tropes de Yagüe van ocupar aquesta ciutat i feren gran quantitat de presoners que tancaren a la plaça de braus. El 14 d'agost es desencadena una gran matança en la que, segons les fons més fiables, foren assassinats uns 4.000 presoners.

Posteriorment, Tella, i les columnes de Yagüe participaren en l'alliberament de l'Alcazar de Toledo i en l'atac a Madrid. Allà foren aturats per la defensa que feren, principalment, les Brigades Internacionals. En els atacs a la Ciudad Universitaria, Tella resultà ferit.

Un cop recuperat, el 1937 fou ascendit a coronel per mèrits de guerra. El van destinar al front d'Astúries on comandà una brigada de Navarra. El maig de 1938, Tella, fou habilitat com a general i el posaren al front de la 63a divisió al front d'Aragó on cobrí una part del sector del Pallars Jussà.

Cap al final de la guerra, el gener de 1939, la 63a divisió de l'exercit franquista atacant per Isona trencà el front i passà a Coll de Nargó, posteriorment, ocupà Organyà el 28 de gener de 1939. També fou la Divisió de Tella que ocupà la Seu d'Urgell i la frontera amb Andorra.

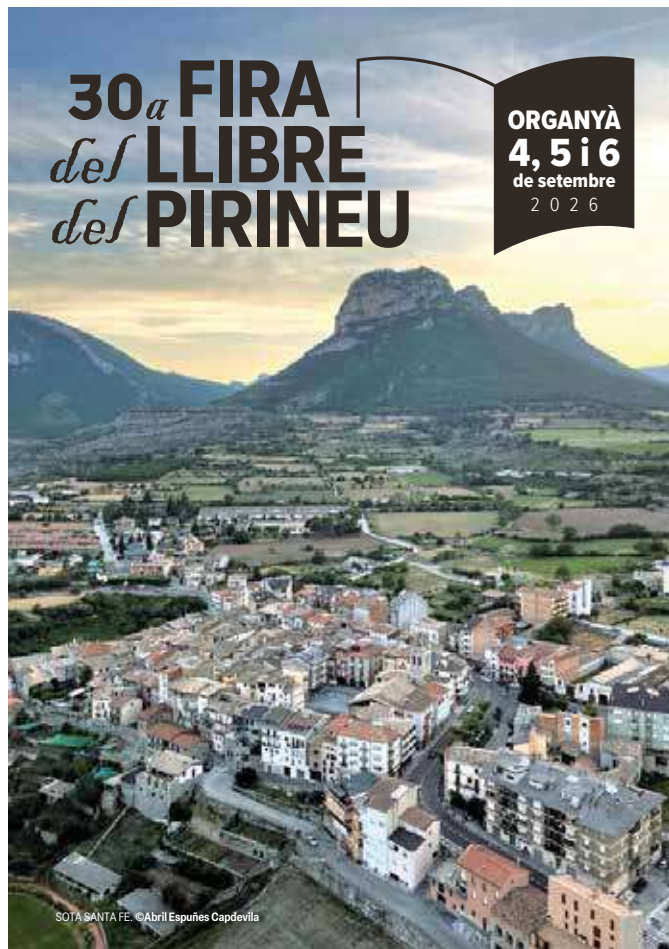
Acabada la guerra, el juliol de 1940, Heli Ronaldo Tella, fou ascendit al grau de general de bri-

gada. L'11 d'octubre de 1941, va ser condecorat amb la "Gran Cruz de la Real y Militar Orden de San Hermenegildo" i nomenat governador militar de la plaça i província de Burgos. Va durar poc temps al càrrec i va passar a ocupar llocs de menor rellevància a la seva província natal de Lugo.

A partir d'aquí la seva trajectòria militar es va tòrcer i les informacions són poc precises. Sembla que va formar part d'un grup d'alts comandaments de l'exèrcit que va conspirar contra Franco per intentar que abandonés el poder i que donés pas a un règim monàrquic. Per aquest motiu, Tella, va ser acusat de defraudació i contraban. Fou jutjat per un tribunal Militar, i el 14 de juny de 1943 el BOE publicà un decret signat per Franco amb el que se'l separava de l'exèrcit. Fou confinat a Palència. No aconseguí saber mai exactament de que l'acusaven ni que fos revisat el seu cas. Quan se li va permetre tornar a Lugo va patir un atemptat del qual va sortir il·lès, però en què hi va haver dues víctimes. Aparentment tots aquests fets afectaren profundament el General Tella i sembla que es va tornar boig.

Va morir el 10 d'octubre de 1967 al seu "pazo de Adai".

Perquè vegeu tot el que el general Tella es va perdre per les seves idees i els seus actes, tingueu en compte que la resta de caps de les columnes de l'exèrcit d'Àfrica que van prendre Badajoz —el tinent coronel Juan Yagüe, el tinent coronel Carlos Asensio Cabanillas i el comandant Antonio Castejón Espinosa— van arribar al rang més alt de l'exèrcit espanyol: tinent general.

DIVENDRES 4 DE SETEMBRE // ESPAI LA PLAÇA

- 10 h** Jornada "Una Llengua que canta". Trobada de professionals i persones creadores de música en català
Paraules de benvinguda a càrrec de Josefina Lladós Torrent, presidenta del Consell Comarcal de l'Alt Urgell i de Celestí Vilà Betriu, alcalde d'Organyà
- 10.15 h** Exposicions inicials:
- 11.15 h** Pausa cafè
- 11.45 h** Taula rodona
- 17 h** Obertura de la Fira. Editorials i llibreries pirinenques. Centre històric
- 17 h** Inauguració oficial de la Fira del Llibre del Pirineu
- 17.30 h** Les autores i els autors ens presenten els seus llibres:
 - Tafetans de justícia. Sergi Mas, presentat per David Gálvez. Editorial Medusa
 - La cuina d'Estamariu (i una mica de Bescaran). Montse Ferrer i Albert Villaró. Edicions Salòria
 - Flors d'amor. Laia Corma. Llamps i trons
 - La treva de Talltendre. Manel Figuera. Edicions Salòria
 - Passos previs. Tony Lara. Edicions Salòria
 - Els parlars de l'Alt Urgell. Camins de Paraules. Joan Aixàs Obiols. Autoedició
- 19 h** Concert "Muntanyes de vida" amb La Sonsoni, grup de música tradicional format per Pep Lizandra i Elias Porter
- 22 h** Espectacle literari "Una formiga hi neda". Antologia de Ramon Besora. A càrrec del grup Terra Escrita
- 23 h** Actuació de Lo Pau de Ponts

DISSABTE 5 DE SETEMBRE // ESPAI LA PLAÇA

- 10 h** Obertura de la Fira. Editorials i llibreries pirinenques. Centre històric
- 10 h** Recepció a les biblioteques convidades a la Fira del Llibre del Pirineu
- 10 h** Esmorzar literari amb Maria Mercè Roca i Perich, Homileta literària de 2026 (amb xocolata i coca)
- 10.30 h** Les autores i els autors ens presenten els seus llibres:
 - Principat Blaugrana. Àlex Terés. Llamps i trons
 - Les valls del Cardós. Alfons Brosel. Editorial Alpina
 - Miratge de colors. Roser Guix. El toll
 - La pagesia i l'art. Roser Guix. Numancia
 - El rebost i altres malsons. Fabiola Sofia Masegosa. Editorial i Acadèmia Masegosa
 - El mapa del tresor. Viatge al país de la bellesa. Nú Miret. Editorial Fonoll
- 12.30 h** Les autores i els autors ens presenten els seus llibres:
 - Coca Masegada. Maria Cucurull. Llamps i trons
 - La nit abans. Isabel Fabregat. Edicions Sidillà
 - Espurnes. Alejandra Orrit Vives. Llop roig
 - Escolta't, mira't i toca't. Carmen Monbiedro. Pagès Editors
 - Golassos 03: Els calçotets de la sort. Alberto Casamayor. Editorial El Pirata
 - Els Bàsquet Prodigis 05. Alberto Casamayor. Editorial El Pirata
- 16 h** Obertura de la Fira. Editorials i llibreries pirinenques. Centre històric

-16 h Les autores i els autors ens presenten els seus llibres:

Trets al Pirineu. Pep Tuldrà. Llamps i trons
 Amor particular. Mercè Climent. Lletra Impresa Edicions
 Ametlles torrades. Pilar Burgués. Presentació a càrrec de Berta Oromí i Joan Peruga.
 Editorial Andorra
 El museu de l'elefant. Joan Peruga i Carles Pellejero. Editorial Andorra
 Quan torni la llum. Carles Acosta. Marinada Edicions
 Vampirs. Diversos autors. Presentació a càrrec de Txema Díaz-Torrent i Laura Casanovas. Editorial Medusa

-17 h Les autores i els autors ens presenten els seus llibres:

El manuscrit. Marta C. Auñón. Círculo Rojo
 Operació Reto. Marta C. Auñón. Círculo Rojo
 Atles de les ombres. Albert Ginesta. Anem Editors
 Avui per tu, demà per mi. Susana Ginesta. Anem Editors
 El fill del duler. Isidre Marías Benito. Pagès Editors
 Friccions. Iñaki Rubio. Editorial Medusa
 14 d'abril. Antoni Caus Vidal. Editorial Andorra

-18 h Presentació de l'antologia "Una formiga hi neda", de Ramon Besora Oliva

-20.30 h Cerimònia oficial de la Fira del Llibre del Pirineu. Amb interpretació en directe amb llengua de signes catalana a càrrec d'una intèrpret de la FESOCA.

Lectura de les noves homilies

Homilia literària de Maria Mercè Roca i Perich, escriptora
 Lliurament dels premis literaris "Homilies d'Organyà"
 Pirineu I Mort qui t'ha mort? I Josep Grau i Colell I Lletres de Dones I Alt Urgell I
 Germans Epar i Tressens I Mossèn Albert Vives I Narieda
 Interludis musicals per Mar Balcells, Joan Gómez i Lucía Marcos -violins-.

DIUMENGE 6 DE SETEMBRE // ESPAI LA PLAÇA**-10 h** Obertura de la Fira. Editorials i llibreries pirinenques. Centre històric

-10.15 h Esmorzar literari amb autores i autors que ens presenten els seus llibres (amb xocolata i coca)

Teoria del ridícul. Nil Forcada. Marinada Edicions
 Sarcènit. Jaume Vila Ricart. Presentació a càrrec de Eduard Batlle. Editorial Fonoll
 Narratoheretgies. Juli Capilla. Lletra Impresa Edicions
 Petons de foc. Salvador Casas. Voliana Edicions
 El camí de tornada. Josep Saurí. Ònix editor
 Golden. El futbol de la terra. Llorenç Bonet. Editorial Fonoll

-11.15 h Les autores i els autors ens presenten els seus llibres:

Els 10 manaments. Deu relats en negre. 10 autors. Presentació a càrrec de Joan Company. Voliana Edicions
 Mercè Rodoreda i les amigues retrobades. Anna Maria Saludes i Araceli Bruch.
 Presentació a càrrec de Judit Sidillà. Edicions Sidillà
 Tocats de l'ala. Elvira Nadal. Anem Editors

Memòria Tetraktys. Jordi Solé Camardons. Voliana Edicions
 Contes del bosc. Saulo Pujolàs Puigdomènech. Neret Edicions
 Entenguem-nos per amor. Vicenç Llorca. Editorial Barcino

-13.15 h Cloenda oficial de la Fira del Llibre del Pirineu 2026

-13.30 h Concert de cloenda a càrrec de Judit Neddermann. Cantant i compositora

DISSABTE 5 // ESPAI CARRER DEL MIG

-10.30 h Gimcana literària "Gaudí i la seva obra".

-11.30 h Contes de pa amb xocolata. Pepita Clop. Edicions Salòria

-12 h Trilogia d'Arfa: El fantasma de Cal Franciscano / La marca del Boc de Biterna / Els esperits del bosc de la Freita. Dani Gómez. Editorial Meraki

-16.30 h Coses que passen quan vols salvar el planeta. Anna Sierra Barrabés. Editorial i Acadèmia Masegosa

-17 h Les veus del llac. Miquel Àngel Català. Marinada Edicions

-17.30 h S'ha apagat el foc. Anna Bonet. Laura Pinto. Laura Fàbrega. Pagès Editors

18 h Col·lecció "Crisàlide" de poesia. Les flames que em guardo. Meritxell Cucurella-Jorba. Edicions Salòria

DIUMENGE 6 // ESPAI CARRER DEL MIG

-10.30 h Contes d'emocions. Montse Baró. La Tribu Juganera

-11 h Contes violeta. Montse Baró. La Tribu Juganera

-12 h Muntanyes de danses i un cistell de cançons. Noè Rivas

DISSABTE 5 // ESPAI EL PLANELL

-11.30 - 11.50 h Mar Balcells, Joan Gómez i Lucía Marcos. Violins

-13 - 13.20 h Itziar de Pablo i Sergi Marcos. Veu i guitarra elèctrica

-16.30 - 16.50 h Mar Balcells i Agustí Busquets. Violí i acordió diatònic

DIUMENGE 6 // ESPAI EL PLANELL

-10.10 - 10.30 h Itziar de Pablo i Sergi Marcos. Veu i guitarra elèctrica

-11.30 - 11.50 h Mar Balcells, Joan Gómez i Lucía Marcos. Violins

-12.30 - 12.50 h Agustí Busquets. Acordió diatònic